N°. 3774.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon Droit.

Dit blad verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5.00; voor de buitensteden franko p. p. *f* 6.00.
Brieven, Gelden, enz. FRANKO te adresseeren aan „het Bureau van DE TIJD."

DINGSDAG 4 OKTOBER.

Advertentiën van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentiën wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 3 Oktober.

Hieronder zal men een uitvoerig berigt vinden van hetgeen verleden Zaturdag in de afdeelingen der Tweede Kamer is voorgevallen. Het strekt tot uitbreiding en verbetering eener korte mededeeling, in de laatste honderdtallen van ons jongste Nommer opgenomen. Terzelfder tijd brengen ons een aantal bladen verscheidene artikelen over de spoorwegen, welke aangelegenheid thans overal besproken wordt. Zeer juist ter snede met het verhandelde in de afdeelingen, komt een opmerking in het artikel van de *Arnhemsche Courant*, die het spreekwoord in herinnering brengt: „het is goed riemen snijden van eens andermans leer."

Deze gedachte moet bij ieder oprijzen, die de nieuwe eischen leest, welke door verscheidene afgevaardigden met betrekking tot de spoorwegen gesteld zijn. Trouwens, de voorstellen der Regering zetten daartoe de deur wagenwijd open. Wij hebben reeds dikwijls aangetoond met welke weelderige onbekrompenheid die voorstellen spoorwegen in allerlei rigtingen, die elkander onderling konkurrentie aandoen, van uithoeken naar uithoeken laten slingeren, terwijl zij het midden- en welvarendste deel des lands er geen gunnen.

Nogtans die mildheid, dezer dagen in een bekend adres ronduit stelsellooze en onregtvaardige verkwisting genoemd, schijnt niet voldoende. De Regering om de door haar voorgestane en ongewenschte rigting naar het Zuiden aannemelijk te maken, heeft nieuwe lijnen in het Zuiden bedacht. Nu klagen de afgevaardigden uit het Noorden en eischen op hunne beurt nieuwe lijnen. Het is zeer natuurlijk, nu zij weten hoe kwistig de Regering met de millioenen van 's lands schatkist omspringt en verlangen nu eene vergoeding voor die, welke aan de heeren Bredius-Sypenstein c. s. zijn toegezegd. Daarop volgen even natuurlijk andere eischen uit andere deelen des lands. Ziehier wat er alzoo ter aanvulling van de Regeringsvoorstellen wordt gewenscht.

I. Een spoorweg van Leeuwarden naar Meppel.
II. „ „ „ Groningen naar de Emsbaan.
III. „ „ „ Groningen naar Delfzijl.
IV. „ „ „ Zwolle (of Deventer) naar Utrecht.
V. „ „ „ Groningen naar Leer.
VI. „ „ „ Amsterdam over Utrecht naar 's Bosch.
VII. „ „ „ Amsterdam naar het Nieuwe Diep.

Het verwondert ons inderdaad dat ook het prachtig denkbeeld om een spoorweg van den Haag naar Scheveningen aan te leggen, ter dezer gelegenheid niet weder opgewarmd is. Daar thans ieder ten koste van de schatkist in zijn distrikt spoorwegen wil hebben, en de regeringsplannen aan zulke wenschen veel voet geven, kan men elke vordering verwachten, tot een Noord-Hollandschen spoorweg van Lutjebroek naar Grootebroek toe. Wij schertsen hier minder dan men welligt denkt. Nu men de Regering millioenen ziet beschikbaar stellen om door de dorre streek van Arnhem naar Venlo een spoorlijn te leggen, krijgen de buitensporigste ontwerpen hun *raison d'être*.

Het is zeer opmerkelijk dat geen enkel blad zich aan de verdediging der regerings-ontwerpen durft wagen, terwijl de meest gelezen organen van het land ze krachtig bestrijden. Die een aanneming voorstaan, en slechts zeer enkele lokaal-bladen doen dat, steunen zich op geen anderen grond dan op dien, dat er nu ten laatste spoorwegen komen moeten, hoe die ook zijn en het koste wat het wille, niet aan de belanghebbende gemeenten natuurlijk, maar aan het rijk. Trekt men al de gevorderde lijnen bij elkander, en berekent men de kosten globaal in verhouding van die reeds in het regeringsontwerp zijn opgenomen, dan komt men tot pl. m. honderd millioen. Wie zal die geven? Dit is eigenlijk de hoofdvraag, welke de riemensnijders evenwel geheel over het hoofd zien.

Men kent thans den tekst van den brief door burgemeester en wethouders aan den Kommissaris des Konings in Noord-Holland, betreffende de ministeriële aanvrage tot bijdrage der Gemeente Amsterdam in het werk tot doorgraving van Holland op zijn Smalst. Deze brief is belangrijk, niet alleen om het zakelijke van zijnen inhoud, maar ook om de waardige en toch rondborstige en vrijmoedige wijze, waarop hij aan het slot wijst op de stemming, die in de hoofdstad tegenover de Regering begint te heerschen. Het doet ons veel genoegen, dat het Gemeentebestuur daar geen doekjes om windt. Het heeft ten volle regt te spreken zooals 't doet, en zijn woorden zullen des te meer indruk maken, wijl Amsterdam zich altijd gekenmerkt heeft door den grootsten eerbied voor de lands Regering, een eerbied, die soms in overdreven lijdelijkheid ontaardde. Die houding is veranderd, en met kracht laat de Hoofdstad, door het orgaan van haar bestuur, zich thans gelden. De Regering, of liever de minister van Binnenlandsche Zaken, die veeleer een gehoorzame bureau-chef van den minister van Financiën dan het zelfstandig hoofd van zijn eigen departement schijnt te zijn, heeft eerst met haar financiële voorstellen, later met haar voorgewend plan tot doorgraving van Holland op zijn Smalst getracht om met Amsterdam, zooals men zegt, een loopje te nemen. Zij heeft zich zelfs niet ontzien tot dat einde de Troonrede te gebruiken, en terwijl de Koning openlijk aan zijn Hoofdstad het aanleggen van het nieuwe kanaal toezegde, schreef 's Konings minister een brief aan den Kommissaris in Noord-Holland, waarbij aan de belofte des Konings voorwaarden werden verbonden, die daaraan alle waarde ontnamen. Het is op dezen brief dat het Gemeentebestuur het merkwaardig antwoord gegeven heeft, waarvan wij spreken. Zulk een krachtige en onverschrokken taal, door het bestuur van de aanzienlijkste, grootste en magtigste gemeente des lands tot de Regering gevoerd, is een ongewoon en tevens gewigtig verschijnsel. Wij laten het laatste gedeelte van dezen brief, waarin tevens de hoofdzakelijke inhoud vervat is, hier volgen:

In het zittingjaar der Staten-Generaal 1856/57 diende de regering, doordrongen van de noodzakelijkheid, om den zoo gunstigen toestand van 's lands financiën aan de gemeentefinanciën dienstbaar te maken en tevens om den onregtvaardigen maatstaf, waarnaar de belasting op het personeel wordt geheven, te wijzigen, wets-ontwerpen in, waarvan het effect zoude zijn, dat eene som van *f* 407,697 door vrijvallende opcenten op de grondbelasting en door verminderde bijdrage in het personeel, ter beschikking der gemeente-financiën zoude komen.

In het zittingjaar 1858/59 diende de regering andermaal een schakel van wetten in, welke nog buiten behandeling bleven en welker toepassing het resultaat zou hebben, dat door vrijvallende opcenten op het personeel en accijns op turf en steenkolen, deze gemeente de beschikking over eene som van *f* 359,888 ten bate harer financiën zoude erlangen. In de memorie van toelichting, N° 14 der gezamentlijke stukken, behoorende bij het wetsontwerp, houdende wijziging der gemeentewet, voor zooveel de plaatselijke belastingen betreft, leest men in den aanhef het volgende:

„Dat de toestand der geldmiddelen van vele en vooral van eenige der voorname gemeenten zeer ongunstig is, wordt zoo algemeen erkend, dat het onnoodig schijnt daarvoor bewijzen aan te voeren. De regering, het zich ten pligt stellende, zooveel van haar afhangt, mede te werken om dien toestand te verbeteren, heeft naauwgezet overwogen, hoe dat doel het best te bereiken zou zijn. Na zich verzekerd te hebben, dat de staat van 's rijks financiën eene vermindering van de algemeene lasten toelaat, is het haar voorgekomen, dat die vermindering in de eerste plaats benuttigd zou behooren te worden om de gemeenten, die het behoeven, te hulp te komen.

„Dit stuk is onderteekend door de ministers van binnenl. zaken en van financiën, thans nog aan het hoofd dier departementen.

„Dezelfde minister van financiën verkondigt in zijne aanspraak bij de aanbieding der begrooting 1860, dat de eischen door de spoorweg-ontwerpen aan 's lands schatkist gedaan, nopen tot uitstel van de wetten, tot strekking hebbende de regeling van het verband tusschen de belastingen van het rijk en die der gemeenten. Bovendien zegt hij:

„Wanneer de Staat op onbekrompen wijze voldoet aan de wenschen ten aanzien van groote werken, geuit door de besturen en ingezetenen van voorname gemeenten, welke eerst hulp van staatswege verlangden voor hare geldmiddelen, is het niet onbillijk te achten, dat de Staat de zorg voor de toekomst van zijne geldmiddelen op den voorgrond stelle."

„De strekking dier ministeriële verklaringen is deze: In 1858, gekonstateerde behoefte aan rijks hulp van vele en vooral van eenige der voorname gemeenten in die mate, dat de regering zich ten pligt stelt daaraan te hulp te komen en dat zij die behoefte boven andere dominerende acht; in 1859 vervanging dier hulp door het daarstellen van een groot werk, waarbij Amsterdam ontegenzeggelijk in eene meer of min verwijderde toekomst een plegtanker van behoud kan zien.

„En zouden de Kamers der Staten-Generaal bij het feitelijk bestaan dier gekonstateerde behoefte, waarvan men mag aannemen, dat de regering diep overtuigd is, belangrijke bijdragen van deze gemeente voor het geprojecteerde werk eischen? Zouden zij voorbij zien, dat maatregelen ten beste van een zoo belangrijk deel van het rijk, als de hoofdstad, maatregelen zoo noodig voor haar behoud als eerste handelsplaats, ook zegenrijke vruchten buiten de grenzen dier hoofdstad zullen verspreiden? Zouden zij niet inzien, dat het werk ook van direct nut voor groote rijks belangen voor andere deelen van ons land is?

„Wij zouden achten dat de Kamers door dergelijke vordering den toestand dezer stad zouden miskennen en kunnen de vermoedens van den Minister van Binnenlandsche Zaken niet deelen.

„De toestand van de stad Amsterdam, Mijnheer de commissaris, is deze:

„Gedrukt door ontzaggelijke belastingen, gevolg van vele omstandigheden, waarop het thans overbodig kan worden geacht uwe aandacht te vestigen, heeft zij bij voorbeeldeloozen overvloed van 's rijks schatkist steun bij 's lands regering gezocht. Schier geene hoofdstad is er die, tegenover het voorregt van evenredig het aanzienlijkste deel in de algemeene lasten te dragen, dien steun niet ondervindt. Zij heeft daarbij gewezen op de verbetering, die overigens eene meer billijke verdeeling der lasten reeds voor haar zonde te weeg brengen.

„Zij gaat door den drang der omstandigheden eene nog moeijelijker toekomst te gemoet. Het groote en kostbare werk der afsluiting van het open havenfront in verband met den geprojecteerden verbeterden waterweg en noodzakelijke herstellingen aan de walbeschoeijingen, gevolg van het verlies van het [illegible], doen eene vermindering van schuld in de naaste toekomst van vijf à zes millioen gulden te gemoet zien. Bij die behoefte kunnen vele andere, levendig gevoelde, worden gevoegd.

„Is die toestand aan den Heer minister van binnenl. zaken bekend en hij kan het zijn, dan geeft ons de gestelde vraag den indruk van eene overbodige te zijn, eene waarop geen voldoend antwoord kan worden gewacht.

„Of zoude het in de geschetste omstandigheden der stad niet aan dwaasheid en roekeloosheid grenzen, de som van belastingen door jaarlijksche bijdragen of door renten en aflossingen te vermeerderen?

„Die vraag is dus voor geene voldoende beantwoording vatbaar. Zij geeft ons intusschen aanleiding tot de verklaring, dat, mogt het der wetgevende magt behagen het zoo lang voorgespiegelde betere verband tusschen rijks- en gemeente-financiën daar te stellen en langs dien weg een gunstiger toestand voor de gemeentefinanciën te openen, de stad volkomen bereid zal worden bevonden naar vermogen mede te werken tot het daarstellen van het grootsche werk, dat ons land tot eer en nut kan strekken en waarvan zij in de eerste plaats de voordeelen zal genieten. Wij gelooven, dat in redelijkheid geene verdere toezegging kan worden verwacht.

„Bij die verklaring, mijnheer de kommissaris, voegen wij ten slotte eene andere.

„Mogt de uitslag der zaak bij de behandeling in de Kamers der Staten-Generaal het vermoeden van den Minister bevestigen; mogt de meening gegrond blijken te zijn van hen, die dezen uitslag als voorbereid achten en door de kommissie van ingenieurs in haar verslag aan den Minister van Binnenlandsche Zaken door haar ongevraagd advies, ter zake van de wijze, waarop de noodige gelden voor de doorgraving zouden te vinden zijn en door andere oorzaken; MOGT DEZE TELEURSTELLING, NADAT HET DOORGRAVINGSPLAN JAREN ALS OP SLEEPTOUW IS GEHOUDEN, GEVOEGD WORDEN BIJ DE VELE ANDEREN, DIE DEZE GEMEENTE IN LATERE TIJDEN ONDERVOND, IN HARE FINANCIELE VERWACHTINGEN, IN HARE WENSCHEN OMTRENT SPOORWEGVERBINDINGEN, DIE BIJ DE REGERING ONVERHOORD BLIJVEN, DAN KAN IN AMSTERDAM LIEFDE VOOR DE REGERING, MOED EN HOOP, VERVANGEN WORDEN DOOR DIEP GEVOELDEN WREVEL EN DOOR ONTMOEDIGING.

Burgemeester en Wethouders der Stad Amsterdam.
(*Get.*) v. VOLLENHOVEN.
De Sekretaris,
(*Get.*) C. E. VAILLANT.

Die *diepgevoelde wrevel* waar dit stuk van spreekt bestaat reeds, en wij gelooven dat hij zich weldra op geoorloofde maar des niettemin krachtige wijze uiten zal. De Regering heeft het, ondanks alle waarschuwingen, zoover laten komen. Zij neme nu de gevolgen van haar kortzigtigheid of haar onberaden doordrijven voor haar eigen verantwoordelijkheid.

Bij het onderzoek, dat Zaturdag in de afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal is gehouden, over het ontwerp van wet wegens den aanleg van spoorwegen, en dat door de afdeelingen Maandag zal

worden voortgezet, — heeft men zich voornamelijk bezig gehouden met het bespreken van de rigting der lijnen. Algemeen was men van oordeel, dat de Regering te weinig heeft gedaan voor de Noordelijke provinciën, in vergelijking tot de uitbreiding aan de Zuiderspoorwegen gegeven. Met kracht heeft men aangedrongen op eene aanvulling met eene lijn van Leeuwarden naar Meppel en van Groningen in de rigting van Papenburg naar de Emsbaan. Deze lijnen werden ook volstrekt noodzakelijk geacht en behoorden, dadelijk in het spoorwegplan opgenomen te worden. Men heeft hierop ernstig bij de Regering aangedrongen en door niemand wordt dit tegengesproken. Ook wilden sommigen al aanstonds eene lijn van Groningen op Delfzijl. Eene aansluiting van Zwolle of Deventer regtstreeks op Utrecht werd door velen verdedigd. Voorts hebben sommigen verlangd, dat de voorkeur voor de twee lijnen (Heerenveen naar Meppel en Groningen op Leer) uit de koncessie wierd geligt, dewijl zij meenen, dat die verleende voorkeur den wezenlijken aanleg in den weg zal staan, daar het maken der voorloopige kosten voor het verkrijgen der koncessie anderen van de aanvraag zal afschrikken, omdat koncessionarissen toch de voorkeur hebben en deze hebben geen drang tot den aanleg over te gaan. Anderen oordeelden het beter die voorkeur te behouden, omdat daarin toch eenige aandrang voor het maken van die lijnen voor de regering gelegen is.

Men was in meer dan eene afdeeling niet tevreden dat de weg van Groningen naar Leer niet in aanmerking was gekomen, omdat er nu een omweg moest gemaakt worden. De Noorderspoorweg voldeed ook daarom niet, omdat het meest welvarend deel van Friesland door de aangenomen slingerende rigting niet gebaat wordt. Men vond dat de aanvrage Reerink voorrang verdiende als doelmatiger wat de rigting, goedkooper wat de aanvraag en spoediger wat de uitvoering betrof.

Omtrent het centraalpunt werd in eenige afdeelingen den wensch geuit om Amsterdam meer te gemoet te komen door den aanleg van de lijn van Utrecht naar 's Bosch.

Nog eene andere beschouwing hechtte zich daaraan vast. Daar er thans in zooverre voorzien was in het bezwaar van Zeeland, heeft men gevraagd waarom ook niet Noord-Holland tegemoet gekomen is door den aanleg van een weg van het Nieuwe Diep naar Amsterdam.

Men geloofde inderdaad, dat Amsterdam, bij zoodanigen spoorweg, in verband tot eene andere over Utrecht naar 's Bosch, meer belang en voordeel had, dan bij de doorgraving van Holland op zijn smalst. Ook meende men, dat in zoodanig geval de noodige fondsen voor de ondernemingen wel te Amsterdam zouden te vinden zijn. Aan de andere zijde vond de rigting, zoo als die bij het ontwerp was aangenomen, voorstanders en wilde men de eindelijke tot standkoming van spoorwegen niet weder aan allerlei wisselvallige kansen blootgesteld zien.

Vele leden, die vroeger voor de verdaging der behandeling hadden gestemd, verklaarden dit gedaan te hebben, om aan de regering de gelegenheid te schenken aan veler regtmatige wenschen te voldoen, bijzonder wat betreft het midden des lands. Daaraan was echter, volgens de meening in eenige afdeelingen, niet voldaan. Sommigen waren van oordeel, dat het doelmatiger ware geweest eerst de lijnen goed te keuren, en dan eene openbare aanbesteding te houden onder de noodige waarborgen voor soliditeit.

Men heeft bij deze gelegenheid gevraagd, of er na het verleenen dezer koncessie geene nieuwe aanvragen waren gedaan? of er ook niet eene koncessie is aangevraagd tot den aanleg van een weg over Amersfoort.

Bij zooveel verschil van beschouwing, als er voortdurend over de rigting der aan te leggen spoorwegen bestond, gaf men het denkbeeld aan, om der rigting der spoorwegen vooraf door de Kamer in bijzonderheden te doen beslissen.

Afgescheiden nu van de algemeene beschouwingen, rigting van de wegen en lokale wenschen of bezwaren, schenen de gevoelens nog al verdeeld. Terwijl toch velen bij niet voldoening aan gemaakte hoofdbezwaren zich zouden moeten verklaren *tegen* de wet, zijn de overigen van meening, dat, indien er geene verandering meer mogelijk is, indien geene nadere aanvragen kans van slagen hebben, zij zich dan bij de voordragt zouden nederleggen, ten einde een einde aan de behandeling van het gewigtige vraagstuk der spoorwegen te maken, en het groote doel te bereiken.

Eindelijk kan nog gemeld worden, dat tot rapporteurs over het wetsontwerp tot bekrachtiging van de beide koncessiën benoemd zijn de heeren: Sander, Meeussen, Slicher van Domburg, van Wintershoven en Thorbecke.

De afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal hebben heden het onderzoek voortgezet over het wetsontwerp tot bekrachtiging van de voorloopig verleende koncessie voor de Noorder- en Zuiderspoorwegen. Bij voortduring loopen de gevoelens over de rigting der lijnen en over het financieel gedeelte der koncessiën zeer uiteen, zoodat het oordeel van de meerderheid [illegible], die aan het onderzoek in de afdeelingen hebben deelgenomen, voor het aanhangig wetsontwerp twijfelachtig blijft.

De ingezetenen van Utrecht zullen een adres, betreffende de spoorwegen, bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal indienen, dat eene gelijke strekking heeft als het hier aan Z. M. den Koning nog ter teekening liggende bij de boekhandelaren M. Schooneveld en Zoon en Blikman en Sartorius.

Ook de Kamer van Koophandel en Fabrieken te Harderwijk heeft een adres aan Z. M. den Koning gerigt, waarbij, onder anderen, geklaagd wordt, dat door de voordragten der Regering het natuurlijk regt, dat die stad, door hare ligging, op een spoorweg meent te hebben, wordt voorbijgegaan; wijders wordt er in beweerd, dat bij gemis van een lijn van Utrecht langs Harderwijk naar Zwolle en Rheine, Nederland nimmer gezegd kan worden met spoorwegen doorsneden te zijn. Vervolgens, na gevraagd te hebben of het enkel is om een stad of streek te bevoordeelen, dat de koncessie-Sloet-Reuchlin zonder wijziging is verleend, wenden de adressanten zich eerbiedig en dringend tot Z. M. ten einde de genoemde koncessie, zooals die is liggende, niet te bekrachtigen.

Het eindcijfer der begrooting van staats-uitgaven voor 't volgende dienstjaar voorgedragen op *f* 73,333,353.92½, is verdeeld als volgt:

I.	Huis des Konings . . . . *f*	900,000.—
II.	De Hooge Kollegiën van Staat het Kabinet des Konings . . "	552,296.—
III.	Depart. van Buitenl. Zaken . . "	481.677.—
IV.	" " Justicie . . . . . . "	2,989,920.10
V.	" " Binnenl. Zaken . . "	6,814,568.92
VI.	" voor de Zaken der Hervormde Eeredienst. . . . . "	1,766,669.43½
VII.	Depart. voor Roomsch-Kathol. "	652,868.80½
VIII.	" van Marine . . . . "	8,826,958.—
IX*A*.	Nationale Schuld. . . . . "	31,561,134.56½
B.	Depart. van Financiën . . . . . "	6,621,065.—
X.	" " Oorlog . . . . "	11,930,000.—
XI.	" " Koloniën . . . . . . "	136,196.10
XII.	Onvoorziene uitgaven . . . . . "	100,000.—
	Totaal *f*	73,333,353.92½

De raming der koloniale bijdragen over 1859 is aldus: *Ontvangsten:* koffij *f* 35,493,237.50; suiker *f* 11,710,320; tin *f* 6,449,265; indigo *f* 2,077,600; thee *f* 460,500; cochenille *f* [illegible], tabak *f* [illegible], specerijen enz. *f* 759,942.50. Te zamen 57,050,000, en met inbegrip der premie op de assurantie *f* 150,000, *f* 57,200,000.

Uitgaven: renten der restant-schuld aan de Nederl. Handel-maatschappij *f* 350,000, aanvulling van het geldelijk tekort in Indië *f* 14,000,000, diverse koloniale uitgaven *f* 7,000,000, scheeps- en oorlogsbehoeften en goederen van onderscheiden aard naar Indië te zenden *f* 5,250,000, te zamen *f* 27,200,000. Overschot voor 's rijks schatkist *f* 30,000,000.

De minister van Financiën heeft ter algemeene kennis gebragt, dat de navolgende kapitalen aanwezig zijn tot verzekering van de verzilvering van het in omloop zijnde bedrag van *f* 10,000,000, in muntbiljetten.

Inschrijvingen op het Grootboek van Nationale Schuld:

1°. op het 2½ percents grootboek een kapitaal van *f* 18,788,000, naar den koers aangewezen bij de wet, van 50 ten honderd, uitmakende eene waarde van *f* 9,394,000.00

2°. op het 3 percents grootboek een kapitaal groot *f* 1,010,300, naar den koers aangewezen bij de wet, van 60 ten honderd, uitmakende eene waarde van . 606,180.00

f 10,000,180.00

Volgens een aan den kantonregter te Steenwijk gedane aangifte heeft Marcus de Leeuw, koopman, wonende te Steenwijk, op 19 Sept. jl. zelf aldaar in de brievenbus gestoken een ongefrankeerden en onaangeteekenden brief, aan het adres van den heer F. Tepe en C°., Warmoesstraat te Amsterdam. Die brief hield in 1°. een wissel, afgegeven door gebr. van Wensen, te Leiden, den 15den Sept. jl. aan J. S. Cohen te Steenwijk op E. H. van Cranenburgh, te Amsterdam, groot *f* 156.80, betaalbaar 14 dagen na dato, en voorzien van twee endossementen, het eene van J. S. Cohen op Marcus de Leeuw en het andere van dezen op F. Tepe en C°.; 2°. een bankbiljet groot *f* 25, N°. 520 datum onbekend, gemerkt aan de keerzijde met de handteekening van Marcus de Leeuw.

Deze brief is tot heden niet aan zijn adres bezorgd.

Op verzoek van den heer Luther, die den 22n Sept. de 57e kleine planeet heeft ontdekt, is daaraan door den heer Hoek van het meteorologiesch Instituut te Utrecht, eene benaming gegeven. Hij heeft haar *Mnemosyne* genoemd.

De *Grondwet* van Antwerpen zegt, dat volgens *l'Echo de Bruxelles* het gerucht in omloop is, dat de graaf van Vlaanderen met eene der dochters van prins Frederik der Nederlanden in het huwelijk zal treden en het blad voegt er bij, dat er voor België maar alleen heil in de toekomst is gelegen, door eene naauwere verbindtenis met zijne natuurlijke broeders van het Noorden.

De *Staats-Courant* behelst een koninklijk besluit van 26 September 1859 betrekkelijk de vierde algemeene tienjarige volkstelling, die plaats zal hebben op den 31 December 1859, overeenkomstig de voorschriften in dat besluit vermeld.

Bij beschikking van den minister van Binnenlandsche Zaken is met ingang van 1 November e. k. de dienst van hoofdingenieur van den waterstaat in het 11de distrikt (Zeeland) opgedragen aan den hoofdingenieur Jhr. J. R. T. Ortt, en de ingenieur J. G. W. Fijnje geplaatst in het 4de distrikt, ter standplaats Kampen.

Z. M. heeft benoemd tot ridder der orde van den Nederl. Leeuw, A. de Raadt.

OSS, 28 September. Het was voor de ingezetenen dezer gemeente heden een ware vreugdedag — namelijk de dag bestemd voor de inwijding van onze groote nieuwe kerk, dat trotsche gothieke monument van godsvrucht. Van alle huizen wapperde de Nederlandsche driekleur. De plegtigheid werd verrigt in tegenwoordigheid eener talrijke priesterschaar en geloovigen door Monseigneur J. P. Deppen, Bisschop van Samos, adjutor van Mgr. den Aartsbisschop van Utrecht. Het kerkbestuur had voor deze plegtigheid een aantal zangers uit 's Bosch genoodigd, die dan ook welwillend te dezer gelegenheid de tweede groote Mis van van Bree uitvoerden.

LEIDEN, 30 Sept. en 1 Okt. Boter: 1ste kwal. *f* 1.37½ a *f* 1,50; 2de kwal. *f* 1,22½ a *f* 1,35 per Ned. ℔.

HOORN, 1 Okt. Hoogste graanprijzen. Tarwe *f* 8,50; Rogge *f* 7; Gerst *f* 5,40; Haver *f* 4; Koolzaad *f* 10,25; Mosterdzaad *f* 26; Paardenboonen *f* 6,25; Bruine dito *f* 10; Graauwe Erwten *f* 14,50; Vale dito *f* 11; Groene dito *f* 12; Witte (groote) dito *f* 9. Boter per Ned. ℔ *f* 1,20. Kippen a *f* 1; Kipeijeren a *f* 3 per 100 stuks.

ALKMAAR, 1 Okt. Ter kaasmarkt van gisteren zijn aangevoerd: 430 stapels kaas, wegende te zamen 82,826 Ned. ℔. De prijs was: kleine kaas *f* 31, kommissie *f* 32, middelbare *f* 32,50, per 50 Ned. ℔.

De geheele aanvoer in het 3de kwartaal heeft bedragen 8184 stapels, wegende te zamen 1,565,743 Ned. ℔.

De graanprijzen waren als volgt: Tarwe *f* 9; Rogge *f* 7,75; Gerst *f* 5,50; Chevalier *f* 6,75; Haver *f* 4,25; Paardenboonen *f* 6,50; Kanariezaad *f* 11,75; Geel Mosterdzaad *f* 22; Karweizaad *f* 12,50; Korianderzaad *f* 4,25; Graauwe Erwten *f* 15,50; Groene dito *f* 14,50.

De telegraaf van heden meldt het volgende:

LONDEN, 3 Okt. De *Morning Herald* meldt, dat de Russische gezanten bij de hoven van Londen, Parijs, Weenen en Berlijn aangeschreven zijn, zich den 17n dezer maand te Warschau bij den Czar te bevinden.

ROME, 1 Okt. Men verzekert dat de Paus, toen hij kennis had gekregen van het antwoord voor Koning Viktor Emmanuel aan de deputatie van de Romagna gegeven, aan graaf Minerva, den Sardinischen vertegenwoordiger bij het hof van Rome, zijne paspoorten heeft doen toezenden.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 1 Okt. De *Patrie*, berigtende dat de vrede te Zurich in het begin dezer maand zal onderteekend worden, zegt: „Zijn wij goed onderrigt, dan zal het verdrag de preliminairen van Villafranca bekrachtigen, en de overige vraagstukken, welke door de Italiaansche zaken opgeworpen werden, aan een Kongres ter beslissing gegeven worden."

Sinds de *Moniteur* verklaarde, dat de kandidatuur van prins Napoleon niet in aanmerking kwam, werd de oplossing wel eenvoudiger, maar nog niet gemakkelijker, en men dobbert thans tusschen de inlijving en de herstelling der stamhuizen. De voorstanders van het laatste beweren, dat de terugkeer der hertogen zonder bloedvergieten kan plaats grijpen, en stellen daartoe alle pogingen in het werk. Aan de andere zijde beijveren zich de voorloopige regeringen om de inlijving te verwezenlijken. Sinds 30 September wappert op het paleis Vecchio te Florence de Sardinische vlag. Des avonds van dien dag verklaarde 't bewind van dien oogenblik af in naam van Viktor Emmanuel te regeren, en iets later, dat de munt in Toskane met 's Konings beeld zou prijken. In Parma en Modena betreedt men denzelfden weg. Men ziet de zamenkomst

der volksvertegenwoordigers van Toskane, Modena en Parma te gemoet, om een regent voor de midden-Italiaansche gewesten te kiezen. In de Legatiën hopen de revolutionnairen deel der Ligue te mogen uitmaken en zij hebben het antwoord van Viktor Emmanuel op de aanbieding der Romagna als eentoestemming aangenomen.

— De *Patrie* is stellig overtuigd dat er een kongres zal gehouden worden, maar 't is een hoofdvereischte dat de mogendheden, die er deel aan nemen, weten wat zij willen, en 't schijnt dat dit tot heden het geval niet is. Overeenstemming tusschen haar, betreffende de beginselen, is meer dan ooit verwijderd, 'tgeen volkomen zou blijken uit een door lord Russell te Aberdeen gehouden redevoering. Zoo lang nu het Engelsche ministerie trouw aan de gedragslijn blijft, die de Britsche minister van Buitenl. Zaken het heeft voorgeschreven, zal het kongres waarschijnlijk, gesteld dat het zamenkomt zonder de medewerking van Groot-Brittanje, geen andere dan zeer onvoldoende rezultaten opleveren.

— Zoo als de *Pays* zegt, is de oneenigheid, tusschen Spanje en Engeland ontstaan, uit den weg geruimd. De Engelsche Regering heeft het regt der Spaansche erkend om de voorgenomene expeditie tegen Marokko, waarmede volstrekt geene uitbreiding van gebied beoogd wordt, ten uitvoer te brengen.

— Volgens berigten uit Haïti van 5 Sept. jl. is op den avond van den 3n dier maand de dochter van den heer Geffard, prezident dier republiek, terwijl zij op haars vaders stoel zat, door een geweerkogel getroffen, die haar dadelijk doodde. De kogel kwam uit den tuin van het paleis.

ENGELAND.

LONDEN, 20 Sept. De redevoering van lord John Russell te Aberdeen gehouden nopens de Italiaansche zaken, wordt algemeen door de Engelsche periodieke pers besproken en toegejuicht, behalve door den *Morning Herald*, die de politiek van het kabinet krachtig heeft bestreden. Dat blad, het orgaan van lord Malmesbury, verklaart in een artikel, dat de Keizer van Oostenrijk in zijne politieke, financiele en godsdienstige hervormingen, welke thans in uitvoering zijn, niet behoefde aangespoord te worden door de opwekking, die de laatste oorlog te weeg gebragt en hij lang vóór den veldtogt in Italië zijn plannen te dien aanzien had ontworpen. Keizer Frans Jozef wordt in dat artikel den hoogsten lof toegezwaaid.

In een volgend artikel van dat blad wordt de ministeriële taktiek onthuld en gekonstateerd, dat lord Russell in voor hem zeer ongunstige omstandigheden het bestuur van Buitenl. Zaken op zich genomen heeft; zijn verleden maakt hem volstrekt niet bekwaam tot de vervulling van die teedere en moeijelijke funktiën, vooral in de netelige gesteldheid waarin men zich bevindt. Het blad verklaart, dat Engeland opgehouden heeft onzijdig te zijn, sedert lord Palmerston's komst aan het bewind en neemt niet onvoorwaardelijk 's goevernements betuigingen aan. Engeland, beweert het, volgt een politiek als die tijdens graaf Muntos's zending in 1847 gevolgd werd, en het verwerpt die met alle kracht.

— De direkteuren der *Great Eastern* hebben besloten dat dit schip den 20sten dezer van Holyhead naar Portland in de Vereenigde Staten, zal vertrekken.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 29 Sept. Het keizerlijk patent van 1 Sept. nopens de Protestantsche kerkregeling in Hongarije is bij het leger voorgelezen met de bijvoeging, dat in deze wet voor de militairen bijzondere wijzigingen zullen volgen.

— Nopens de overneming der staatsschuld voor Lombardije is, naar men berigt, op de volgende wijze geregeld: De Sardinische Regering betaalt 200 millioen lires aan Oostenrijk, welke door Frankrijk gewaarborgd worden. Men gelooft dat Frankrijk de helft dier som aan Piëmont zal leenen.

BERLIJN, 1 Okt. Men verneemt dat de vertegenwoordigers van Beijeren, Wurtemberg, Saksen en Baden te Munster tot een voorstel om den Bond uit te breiden, zijn toegetreden, en ook Oostenrijk dit aannemen zal. Het moet een bondsbestuur, uit drie leden zaamgesteld, willen vormen, zoodat de midden-staten met de kleine staten nevens Oostenrijk en Pruissen een derde magt in den Bond zouden vormen.

— De beweging ten gunste der vereeniging neemt toe, 112 kiezers hebben in de *Volks Ztg.* verklaart, zoo noodig, goed en bloed voor Duitschlands eenheid veil te hebben.

Uit Weimar wordt geschreven, dat het komité van de vereeniging thans vertrouwelijk is uitgenoodigd, om ten gevolge der erlangde vergunning, den zetel der vereeniging naar Coburg te verleggen.

— De Hollanders werden sinds 30 jaren als bedervers van handel en scheepvaart op den Rijn afgeschilderd. Nu verzekert men, dat Nederland hiervan teruggekomen is en den handel begunstigt. Daarentegen zijn het de Midden-Rijn-Staten, vooral Nassau en Hessen welke de natuurlijke handelswegen door zwaren tollen belemmeren. Naar men verneemt zullen de andere Rijn-Staten dit niet langer gedoogen en, indien die tollen niet verdwijnen, maatregelen nemen om zich daarvoor schadeloos te stellen.

ITALIE.

ROME, 29 Sept. Z. H. heeft den 26 dezer in het Vatikaan een geheim konsistorie gehouden en daarbij eene allokutie uitgesproken, welker inhoud dra bekend zal zijn. Gelijk verwacht werd betreurde Z. H. den tegenwoordigen toestand zijner Staten en de gewelddadigheden, in Bologna en in de Legatiën.

BOLOGNA, 2 Oktober. De nationale vergadering heeft een besluit uitgevaardigd, krachtens hetwelk de regering voortaan zal worden uitgeoefend namens Koning Viktor Emmanuel. Heden voormiddag is het kruis van Savoije alhier openlijk opgerigt, bij welke gelegenheid eene plegtige mis is gecelebreerd, die door de leden van het goevernement, benevens de civiele en militaire autoriteiten en eene ontelbare menigte is bijgewoond. In alle plaatsen der Romagna zijn dezelfde formaliteiten in acht genomen.

— De hoofdman der oproerlingen, Fanti, heeft bij zijn optreden als minister van Oorlog de vrijscharen van generaal Roselli in geregelde troepen veranderd en wil, naar men zegt, de strijdkrachten der Romagna op 20,000 man brengen, waarover dan zekere Cozenra het bevel zal voeren. Alle regeringszaken worden in naam van Viktor Emmanuel verrigt en men verwacht de invoering der Sardinische Grondwet.

— Volgens het officiële orgaan dezer stad heeft de generaal Garibaldi vóór zijn vertrek uit Ravenna eene proklamatie uitgevaardigd, waarin hij de Italianen aanspoort, om niet eer de wapens neder te leggen, dan nadat 's lands onafhankelijkheid volkomen verzekerd zal zijn.

FLORENCE, 28 Sept. Hoeveel lust prins Napoleon welligt heeft om het paleis Pitti te komen bewonen, zal hij er, door de keuze der Toskaners, niet ligt toe geraken, wijl men hier om twee redenen van hem afkeerig is. Ten eerste heeft hij in den oorlog paarden geëischt, die wel is waar betaald, doch met grooten werzin afgestaan werden. Ten andere werd het godsdienstig gevoel der bevolking gekwetst wijl hij, bij het bezoeken der hoofdkerk, voor het *Te Deum* van den slag bij Magenta, van het wijwater geen gebruik maakte en zich zeer oneerbiedig betoonde.

NAPELS, 27 Sept. Men verzekert dat alles in de Abruzzen rustig is en de troepen aan de grenzen der Kerkelijke Staten van 15000 op 25000 man zullen gebragt worden. De Koning is van Gaëta naar Napels teruggekeerd.

TURIJN 28 Sept. Men is hier zeer tevreden met de verzekering van den Franschen *Moniteur* nopens prins Napoleon en zegt, dat zoo lang er alleen sprake is van den terugkeer der vorsten en de inlijving, dit laatste het overwigt zal hebben. Men houdt het er voor, dat Engeland's invloed den *Moniteur* genoopt heeft de verklaring af te leggen, dat aan de kandidatuur van prins Napoleon voor midden-Italië niet te denken valt.

BELGIE.

BRUSSEL, 2 Okt. De generaal Changarnier is heden ochtend naar Parijs vertrokken.

De generaal Bedeau maakt ook toebereidselen om België te verlaten ten einde naar Frankrijk terug te keeren.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 3 Oktober.

BEVALLEN (29 Sept.): M. T. W. de Witt, geb. Giebe, Z. — (30 Sept.): B. Wolff, geb. Deutz, Z.

OVERLEDEN (27 Sept.): A. J. de Voys, 37 j. - F. E. Heeneman, geb. Dabroek, 31 j. - R. M. van Mossel, geb. Schukking, 44 j. — (28 Sept): C. W. van Dalfsen, geb. Rijkers, 31½ j.

Wisselkoers.

2/m.	Parijs	f 55 7/16	2/m.	Livorno	f 38¼
Zigt		55⅝	»	Napels	79
2/m.	Bordeaux	55	3/m.	Petersburg	167
½/m.	»	55½	6/w.	Weenen	95
3/m.	Madrid	238	»	Augsburg	99
»	Cadix	240	»	Frankfort	99¾
»	Sevilla	237	2/m.	Hamburg	35⅛
»	Bilbao	237	Zigt		35 5/16
»	Lissabon	40⅜	2/m.	Londen	11.65
»	Porto	40¼	Zigt		11.70
2/m.	Genua	45½	Rotterdam		⅛

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

		1 OKT.		4½ u.	gebl.
Amsterdam, Thesaurie	5 pCt.	107	a		
Nederl. Bank	4				
Nederl., Werkel. Schuld à	2½ pCt.	64½		64⅝	64⅝
Dito Dito	3	77		77¼	
Dito Dito	4	98¼			
Amortisatie-Syndikaat	3½	94¾			
Aand. Handel-Maatsch.		127⅜			
Oost-Ind. Leening	4				
Aand. Holl. Spoorweg					
Leening idem	4½				
Aand. Rijn-Spoorweg	4½				
Maatschappij van Weld.	4				
België, Cert. Adm. B. Bk.	2½				
Dito *Rothschild*	2½				
Frankrijk, Certifikaten	3				
Spanje, Obligatiën	1½	33⅞		33 15/16	33 15/16
Dito	3				
Dito Binnenlandsche	3	43⅜		43⅝	43⅝
Amortisable Schuld					
Bewijzen Coupon					
Crediet Instel. bij *Prost & C°.*					
Portugal, Obligatiën	3	45			
Dito 856/1857	3	43⅜			
Uitgestelde					
Rusl., Obl. bij *Hope en C°.*	5	104⅞			
Dito bij idem 1828/1829	5	102½			
Cert. bij idem 1831/1833	5				
Dito bij idem 1840	4	83⅝			
Dito bij *Stieglitz*	4	83½			
Dito Nieuwe	4				
Dito 5de Serie	5	92½			
Dito 1855, 6de Serie	5	101¼		101½	101⅜
Dito Adm. te Hamburg	5				
Dito dito te Londen	5				
Dito dito dito	4½				
Inschrijv. in Assignatiën	6				
Certifikaten van dito	6				
Spoorweg Aktiën	5				
Polen, Aand. 1835, fl. 500		156¼		156½	
Obligatiën	4 pCt.	79¾		79⅞	
Pruissen, Oblig.	5	101 15/16			
Aandeelen 1854	3½				
Oostenrijk, Obl. bij *Goll en C.*	5				
Dito dito	4				
Dito Metalliek	5	56⅛		56½	56⅜
Dito Rente Amsterdam	5	75⅛			
Dito Nationale 1854	5	61		61 5/16	61¼
Dito dito	2½	30		30⅛	30⅛
Weener Bankaktiën	f	870			
Dito Aand. fl. 250, 1839					
Dito dito » 250, 1854	4 pCt.	275			
Beijeren, Spoorweg Aandeelen					
Napels, Cert. bij *L. en B.*	5				
Dito bij *Rotschild*	5				
Denemarken, Obl. te Londen	5				
Dito	3				
Braz. Geldl. 1824 v. £ 100	5	100⅛		100⅜	
Dito 1839 van £ 100	5	99⅞			
Dito 1848 » » 100	5	100			
Dito 1852	4½				
Dito 1858	4½				
Sardinië	5				
Peru, Geldl. 1854	4½				
Dito te Parijs					
Ecuador, Oblig. 1855	1				
Venezuela, dito 6 pCt. thans	3	27¼			
Dito Uitgestelde	1	14¼			
Grenada, Obligatiën	3½				
Dito Uitgestelde					
Mexiko, dito	3				
Nrd-Amer. Ph. *Hope en C.*,	Lr. A				
Dito dito	Lr. B				
Dito bij *Rothschild*	6 pCt.	82¾		83	
Amerik. Bank-Aktiën					
Illinois Spoorw. Aandeelen					
Dito Oblig. Constr. Bons.	7 pCt.	81¾			
Louisiana	5				
Grieken, Obl. Geldl. 1825	5	3⅞		3 15/16	

Handel-Maatschappij kontant 127⅛, ¼; dito Leening 1858 4 pCt. —; Russische Spoorweg volgefourneerde 223¾, 24; Hypotheek 4½ pCt. —; Fr. Oost. Spoorw. Oblig. bij Hope 3 pCt. —; 3 pc. Russen 65⅝.

Hollandsche fondsen waren tot verhoogde koersen gewild. In Buitenlandsche fondsen was groote levendigheid, voornamentlijk in Oostenrijksche, die tot verhoogde koersen waren gevraagd.

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt., Prolongatie 3 pCt., Diskonto 3 pCt.

VOORLOOPIG BERIGT DER BEURS van 3 Oktober tot 3¼ ure.

Nederl. Werkel. Schuld à 2½ pc. 64 7/16; Aand. Handel-Maatsch. —; Spanje, Binnenl. 3 pc. 43⅜; Rusl., Obl. bij Hope en C°. 5 pc. 105⅛, Cert. bij Stieglitz 1855, 6de serie 5 pc. 101⅜, Oostenrijk, Met. 5 pc. 56⅜, dito Rente Amst. 5 pc. —, dito Nationale 1854 5 pc. 61⅜, dito 2½ pc. 30.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

PARIJS, 1 Okt. Rente kont. 4½ pc. 95.50; in liq. 3 pc. —.—; op tijd 3 pc. 69.80; Credit mobilier 822.50; Fr. Oost. Spoorw. 555.—; Russ. Spoorw. Aktiën 502.50; N. leen. 3 pc. 65⅜; Spanje 1½ pc. 34⅜; 3 pc. 43; Passive 10½; Cred. Spanje 272.50; Rom. Leening —.—.

MADRID, 30 Sept. Spanje 3 pc. 44.30; 1½ pc. 34.30.

LONDEN, 1 Okt. Cons. 95⅝ a ¾; Braz. 5 pc. —; 3 pc. Mexiko 23 a 23¼; 4½ pc. Peru —; 3 pc. id. —; 4½ pc. id. doll. bonds —; Grenada uitgest. 5¼ a 5½; id. werkelijke 17¾ a 18¼; 5 pc. Venez. 28¼ a ¾; 2¼ pc. id. 15 a 15¼; 3 pc. Port. — a —; 3 pc. Spanje 46¼ a 46½; 1½ pc.

id. 34¼ a 34¾; Coupons 4¾ a ⅞; Passive 11 a 11¼; 4½ pc. Russen — a —; 5 pc. id. — a —; 2½ pc. Holland — a —; 4 pc. id. — a —; Illinois Shares, 64 a 65; id. 7 pc. Oblig. 77 a 78; Sardinie 86 a 87; Ecuador —.

WEENEN, 1 Okt. Met. 5 pc. 73.75; 2½ pc. —.—; Nat. 79.—; Loten 1854 4 pc. 110.—; Bank-Aktiën 892; Noord-Baan-akt. —.—; Oostenr. Cred. Loten 96; Cred. Anst. 212.—; Oostr. Spoorw.-akt. 263.—; Lomb. Venetiaans. —.—, Nieuwe —.—; Wissel op Londen 3/m. 12.—; Parijs 48.30; Frankf. —.—; Amst. —.—; Goud 19; Zilver 18¼.

BERLIJN, 1 Okt. Metalliek 5 pc. 60; Nationale 64⅞, Stiegl. 5de serie 96; 6de id. 106; Rusland 5 pc. —.—, Nieuwe 3 pc 65¼; Pruiss. Staats. 4½ pc. 102; id. Nieuwe 5 pc 103¾; Fr. Oost. Spoorw. 144½; Credit 85¾; Wissel op Londen 3/m. 6 th. 18¼, Parijs —, Hamburg —, Amst. zigt 141⅝, 2/m. 141, Weenen —, Petersburg 96½.

FRANKFORT, 1 Okt. Metalliek 5 pc. 59. Nation. 63¼, Cred. Akt. 202¼, Spanje 3 pc. 43, 1½ pc. 33½; Bankakt. —, Wissel op Londen 116⅝, Weenen 96½, Parijs —, Diskonto —.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 3 Okt.

Tarwe onveranderd. 132 w. b. Poolsche f 325; 131 I. dito f 303; 133 O. Straalsunder f 304.

Rogge in een deen: 125 à Pruiss. f 195, 196; 125 à o. d° f 192.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 1 Okt. De Witt, Prins Frederik der Nederlanden, Padang. — 2 Okt. Burggraaff, Jupiter, Batavia.

HELVOET, 1 Okt. Lion, Patriarch Samhiri, Batavia. — 2 Okt. Peckering, Attalante, Palermo.

BROUWERSHAVEN, 1 Okt. Bruins, Juno, Tjilatjap n. Rott. — 2 Okt. Wegrell, Bankside, Bombay n. Rott.

UITGEZEILD:

TEXEL, 1 Okt. Lion (st.), Londen.

HELVOET, 1 Okt. luit. 1e kl. van Raders, Rijks Stoomschip Reinier Claeszen, Kaap de Goede Hoop en Batavia.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 3 Oktober, in lading naar:

Heilbron.	C. Mussig, Albert Schmidt.
Keulen.	Rostermann, Cöln N° 11
Urdingen.	W. Klaassen, Broedertrouw.
Keulen.	J. Knipping, Anna Catharina.
Ludwigsh., Mannheim en Heilbron.	H. S. Wilson, Rijn en Amstel.
Mainz.	J. Hammer, Mainz N° 3.
Frankfort.	H. Bosman, Frankfort N° 6.
Mannheim.	W. Bouwmeester, Carolina.
Wezel.	A. Balck, Alma.
Duisburg.	W. Lemmering, Catharina.
Dusseldorp.	H. Polman, Niederrhein N° 4.
Maastricht.	G. van Beurden, Union.
Coblentz.	A. Grenshauser, Erzherzog Johann.
Mannh. en Ludwigh.	W. van der Poll, Europa.

AMSTERDAM, 26 September, vertrokken naar:

Keulen.	J. R. Wilson, Cöln N°. 19.

Rijnhoogte ARNHEM, 30 Sept. 8 p. 9 duim. KEULEN, 2 Okt. 4 vt. 11 "

INGEZONDEN STUKKEN.

Aan de Redaktie van *de Tijd, N.-H. Courant;*

Wel Edele Heeren!

Bij het eindigen der kollekte ten voordeele van den bouw eener kerk op het visschersdorp Volendam, mag de kommissie voor dien bouw niet nalaten, ook namens daarbij belanghebbende geloofsgenooten, U haren opregten dank aan te bieden voor de welwillende medewerking, welke zij in hare gewigtige onderneming van U heeft mogen ondervinden. Zoo U nog de goedheid mogt hebben deze regelen in uw veel geacht Dagblad op te nemen, grootelijks zoudt gij haar verpligten, vermits zij daardoor in de gelegenheid wordt gesteld om tevens openlijk haren hartelijken dank te brengen aan allen, die door het schenken van hunne offers dit zeker Gode behaagelijk werk krachtig ondersteund hebben. Vooral ook zij de innigste dank aangeboden aan onzen hooggeschatten kerkvoogd en aan de Z. Eerw. heeren dekens en pastoors, zoo voor de vergunning tot het houden dezer kollekte en de belangstellende aanbeveling van dezelve, als voor hunne ruime bijdragen. Zegene de goede God u allen ruimschoots voor die weldaad, aan bijna 1800 arme geloofsgenooten bewezen! Nog blijft, wel is waar, er een groot *tekort* in de benoodigde gelden — want de gezamenlijke opbrengst der kollekte door het geheele Bisdom bedraagt omstreeks de helft der geraamde onkosten — maar met vertrouwen op Gods bijstand, blijven wij ook hopen op de verdere ondersteuning van Nederlands Katholieken, die voorzeker niet zullen dulden, dat deze onderneming eenmaal aangevangen, slechts ten halve voltooid zal worden. Zij het ons geoorloofd ten slotte hier te herinneren aan het woord des Heeren: „wat gij aan de minsten der mijnen gedaan hebt, hebt gij aan mij gedaan."

Namens de Kommissie voor den bouw eener R. K. Kerk te Vollendam,

Uw Ed. erkentelijke Dienaar,

Vollendam, 28 Sept. 1859.

C. T. TER MAAT,

President.

De ondergeteekenden, als belast geweest zijnde met het doen van bovenvermelde kollekte, verzoeken aan alle Eerw. heeren geestelijken en verdere mede-Katholieken te willen ontvangen de betuiging hunner dankbaarheid voor de gastvrijheid, medehulp en belangstelling, welke zij daarbij hebben ondervonden en bidden H. E. daarvoor Gods besten zegen toe.

Vollendam, Gemeente Edam, 25 September 1859.

THAMES KONING,
JAAP HANSEN.

ERRATUM. In ons Nommer van gisteren, in de Advententie N° 1854, van de Heer P. N. Verhoeven, Boekhandelaar te 's Bosch, staat in eenige exemplaren: de Pastoor van Os, moet zijn: de Pastoor van Ars.

Advertentiën.

(1872) Ten gevolge eener hevige ziekte, overleed heden na voorzien te zijn geweest met de laatste H. Sacramenten, mijne geliefde Echtgenoote JILBERTHA VAN VLIJMEN, in den ouderdom van bijna 49 jaren.

GOUDA,
28 Sept. 1859.

L. SCHLÜTER.

Een Hulponderwijzer, (R. C. Godsdienst) geexamineerd in de Fransche taal en in staat om het Engelsch, het Duitsch en de Wiskunst te onderwijzen, zag zich gaarne geplaatst, doch het liefst daar, waar eenige gelegenheid voor hem bestaat tot het aanleeren van het Latijn. Men gelieve zich te adresseren, met *franco* brieven onder de letters, A. C., aan de Boekhandelaars BROESE & COMP. te Breda. (1173)

STOOMBOOT-DIENST

tusschen

Zierikzee en Rotterdam,

en tusschenliggende plaatsen en veeren;

DIRECTE VAART MET DE

STOOMBOOT **STAD ZIERIKZEE.**

Dagen en Uren van vertrek in de maand October 1859.

Van ZIERIKZEE:		u. m.	Van ROTTERDAM:		u. m.
Zondag 2,	's morg.	5 —	Zaturd. 1,	's morg.	7 30
Woensd. 5,	"	7 30	Dingsd. 4,	"	10 15
Vrijdag 7,	"	9 30	Dond. 6,	"	11 30
Zondag 9,	"	11 —	Zaturd. 8,	"	5 —
Woensd. 12,	's midd.	12 —	Dingsd. 11,	"	6 —
Vrijdag 14,	"	12 —	Dond. 13,	"	6 30
Zondag 16,	"	12 —	Zaturd. 15,	"	7 —
Woensd. 19,	's morg.	6 —	Dingsd. 18,	"	9 30
Vrijdag 21,	"	8 30	Dond. 20,	"	11 —
Zondag 23,	"	10 —	Zaturd. 22,	"	11 30
Woensd. 26,	"	11 —	Dingsd. 25,	"	5 30
Vrijdag 28,	's midd.	12 —	Dond. 27,	"	6 —
Zondag 30,	"	12 —	Zaturd. 29,	"	7 —

Aanlegplaats te Rotterdam, aan het Oude Hoofd; te Dordrecht aan het Groote Hoofd.

De Goederen kunnen uiterlijk tot een half uur vóór het vertrek der Boot bezorgd worden; later komende blijven dezelve tot de eerstvolgende reis liggen.

Nadere informatiën te bekomen: Te Rotterdam, bij den heer C. G. Weldrager, Commissaris der Zeeuwsche Veeren, Haringvliet, wijk 12, n°. 11. Dordrecht, bij den heer J. B. Zahn, Kuipershaven, bij het Groote Hoofd, letter B, n° 296. Willemstad, bij den heer A. Schippers. (1851)

DE ZALF EN PILLEN VAN HOLLOWAY, een zeer aanbevelenswaardig middel tegen de Roos. K.... M...., te Bolswaard, leed sedert vele jaren aan deze ongesteldheid, en sedert 9 maanden was hij bijna blind en doof daarvan. Hij raadpleegde onderscheidene geneesheeren deswegen, doch de ziekte verslimmerde van dag tot dag en bragt eindelijk zijn leven in gevaar. Zijn goede geest echter verliet hem niet, een zijner kennissen bragt hem eene groote dosis zalf en pillen van Halloway; hij gebruikte dezelven, en de uitkomst was zoo voldoende, dat hij in twee weken tijds, het gezigt en gehoor weder verkreeg, en twee maanden daarna volmaakt hersteld was.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volg:

Doosjes Pillen à f 0.80, f 1.85, f 3.00, f 6.75, f 13.50, f 20.50.

Potjes Zalf à f 0.80, f 1.85, f 3.00, f 7.05, f 13.85, f 22.95.

Zijn op franco aanvragen à contant te bekomen bij de Heeren ADAMA, Apothekers, Utrechtschestraat, Y N°. 251 en Nieuwendijk, L N°. 78, als Dépôthouders te *Amsterdam*, bij L. J. GROOTENDORST, dépôthouder te *Utrecht*, G. VERHAART, dépôthouder te *Prinsland* en bij STRAATMAN, hoofd-dépôthouder te *'s Bosch*, alsmede te *Londen* Strand 244 *Holloway's Etablishment.* (1363)

WERKEN

VAN

Pater Abraham a Sancta Clara.

De vertaler der *Nieuwe Uitgave* van bovengenoemde werken heeft, door bezigheden overstelpt, dezen arbeid een paar maanden moeten staken. Thans heeft hij zijn taak hervat en zal hij zich bevlijtigen, even als de ondergeteekende, opdat het 7e en 8e deel, waarmede de Ie *Afdeeling* of het werk **Judas de Aartsschelm** kompleet is, spoedig in handen der inteekenaren gerake.

TERBORGH, Sept. 1859.

R. T. DAAMEN,
Uitgever.

(1874)

(1875) De Boekhandelaar R. T. DAAMEN, te Terborgh, heeft verzonden het eerste deel van:

DE JOOD VAN VERONA,

OF

de geheime genootschappen in en rondom Italië.

Historische Novelle uit de jaren 1846—1849,

door **ANTONIO BRESCIANI.**

Vrij naar het Italiaansch. Met aanteekeningen.

(Door een Katholiek Priester.)

In onze taal bestaat er wel geen werk, dat èn over de Europesche gebeurtenissen van het revolutie-jaar 1848 èn over de duistere verwikkelingen van het nog altoos hangende „Italiaansche vraagstuk" zoó veel licht verspreidt, terwijl hier de geniale BRESCIANI, naar bevoegde ... *aan dit ... den Roman al het gewigt der waarheid* heeft weten te paren.

NB. Om veler verlangen te gemoet te komen, zal het 2e en laatste deel, *in twee afleveringen*, spoedig volgen. Tot aan de verschijning der eerstvolgende aflevering, welke ter perse is, blijft de aangekondigde prijs van het komplete werk (ongeveer 50 vel druks in 2 deelen gr. 8°) voor alsnog, bij vooruitbestelling, op f 4.75 bepaald. Na dien tijd zal de prijs zijn f 5.75.

Zie het berigt op den omslag.

Nog deze week, verschijnt bij den Boekdrukker en Boekhandelaar, C. L. VAN LANGENHUYSEN: —

I° KLEINE PROEVE VAN KETEL- EN KATTEMUZIEK,

UITGEVOERD ONDER HET ITALJAANSCH BALKON

VAN DEN VOORTREFFELIJKEN KUNSTKENNER

LORD PALMERSTON,

DOOR

den Markies van Carabbas.

Prijs . . . . 10 Cts.

II° GEEN KERKELIJKE BOUWKUNST

zonder Oriëntatie.

Een woord aan allen die belangstellen in onze hedendaagsche Kerkbouw,

door

J. A. ALBERDINGK THIJM.

OVERDRUK.

Prijs . . . . 30 Cts.

Ook is bij bovengenoemden verkrijgbaar:

SERMONS

DE

SAINT VINCENT DE PAUL,

de ses coopérateurs et successeurs immédiats pour les missions des Campagnes, traduits pour la première fois, avec l'autorisation de Mgr l'Évêque de Saint-Dié, par les soins de M. l'abbé JEANMAIRE, Professeur au Séminaire de ..., 2 forts vol. in-8. f 7.00.

Amsterdam, ... C. L. LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.